

מסורת הש"ס

(א) יצומת קה"ג (ט) ליל עט; (ב) קה"ג (א) ליל עט; (ד) (ד) קה"ג (א) קה"ג.

מוסף רש"י

המבאנת כו' נתן לה גט. ואפילו הוא קטנה היא היא כשאר גרושות ואסורות קרוביו (ובמות קח.) ר"י יהושע אומר כו' זכאי במציאתה. לרצון אפקדה גניה והפקד בית דין הפקר (שם. ו) ומשמאל לה. אם כן היה הוא, ואפי' נישואין קידשה לרצון, היא אוקימנא בהשאה (שם פט:) כיון לרית לה היא לא מנת ממנו (שם פח.) הדרן עלך אלמנה ניוזנת

תוספות ר"ד

יוצאה בגט צריכה להחזיק בגט ולא בצדקה כגון תנאי ארץ משעה קרנה כלום ואין בעלה זכאי לא במציאתה ולא בעמ"י ולא בהפ"ס ואינו יורשה ואינו מטמא לה כלל של דבר אינה כשאר כל דבר אלא שצריכה מיאון פ"י לא מהני בה קדושין למירא אלא לענין זה שצריכה מיאון לערוך וכו' שלא מיאנה אינן עקרונות שאם גדלה ולא מיאנה בקטנותה שוב לא תוכל למאן ואסורה להנשא בלא גט משום קידושין קטנותיה א"י אם לא מיאנה ויגרשה בעלה בגט מגורשה היא ועוד אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה דאית ליה ל"א חיקן חכמים שתקנו לקטנה קידושין אינן (א) נפקים אלא עם מיאון ואם לא מיאנה מקדשתי היא חלה הני דאמרן: ר"י אומר יש מעשה קטנה כלום בעלה זכאי במציאתה ובמ"י ובפ"ס ויורשה ומיטמא לה כלל ש"ד ה"ה כשאר כו' אלא שיוצאה במיאון וק"ל ר"א ור"י ה"ל כר"י: אין להן כתובה אפר שמואל ל"ש אלא מיר"ב אבל תוס' שהן לה. פ"י דוקא מיר"ב שהן גנאי כ"י אין להן דלא תקנו ב"ד כתובה לקטנה היבא דהדירה וממנה וגם לרצון ולמירא וכו' אלא שיהא שמואל מ"ק"ט אבל תוס' שהיא מתנה בעלמא דיהיב לה איהו חכם ממש חובת ביאה הוא דקא יהיב לה והרי בא עליה ואפי' דאמרן לעיל ב"ב נערה גבי אלמנה שמין מה שצריכה ע"כ קאמי לה אדעתא למיקום קמיה למישקל ומיפוק לא אקני לה הכא לא אמרין הכי ברובאי גבי מלבוש אמרין הכי ללא משום חובת ביאה קעביד לה אבל תוס' כתובה קים להו ולרצון דמשום חובת ביאה הוא דכתב לה וברב כ' עלי: ומרדכי גם התוס' הפסידה כדאמרן ב"ר ד' אהם משום דהיא דבת קטנה יתומה קטנה שאינה בת בעל לא קטנה רבן: נ"ח נשים שאמרו א"ל כתובה כגון הממאנת וחברותיה דהיינו השניה ואילונית לא כתובה וכו' ויש ג' נשים שאמרו יוצאות שלא בכתובה כגון עוברת ע"ד משה ויהודית וחברותיה כגון נדרים ומימין

אלמנה ניוזנת פרק אחד עשר כתובות

יוצאה בגט צריכה להחזיק בגט ולא בצדקה כגון תנאי ארץ משעה קרנה כלום ואין בעלה זכאי לא במציאתה ולא בעמ"י ולא בהפ"ס ואינו יורשה ואינו מטמא לה כלל של דבר אינה כשאר כל דבר אלא שצריכה מיאון פ"י לא מהני בה קדושין למירא אלא לענין זה שצריכה מיאון לערוך וכו' שלא מיאנה אינן עקרונות שאם גדלה ולא מיאנה בקטנותה שוב לא תוכל למאן ואסורה להנשא בלא גט משום קידושין קטנותיה א"י אם לא מיאנה ויגרשה בעלה בגט מגורשה היא ועוד אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה דאית ליה ל"א חיקן חכמים שתקנו לקטנה קידושין אינן (א) נפקים אלא עם מיאון ואם לא מיאנה מקדשתי היא חלה הני דאמרן: ר"י אומר יש מעשה קטנה כלום בעלה זכאי במציאתה ובמ"י ובפ"ס ויורשה ומיטמא לה כלל ש"ד ה"ה כשאר כו' אלא שיוצאה במיאון וק"ל ר"א ור"י ה"ל כר"י: אין להן כתובה אפר שמואל ל"ש אלא מיר"ב אבל תוס' שהן לה. פ"י דוקא מיר"ב שהן גנאי כ"י אין להן דלא תקנו ב"ד כתובה לקטנה היבא דהדירה וממנה וגם לרצון ולמירא וכו' אלא שיהא שמואל מ"ק"ט אבל תוס' שהיא מתנה בעלמא דיהיב לה איהו חכם ממש חובת ביאה הוא דקא יהיב לה והרי בא עליה ואפי' דאמרן לעיל ב"ב נערה גבי אלמנה שמין מה שצריכה ע"כ קאמי לה אדעתא למיקום קמיה למישקל ומיפוק לא אקני לה הכא לא אמרין הכי ברובאי גבי מלבוש אמרין הכי ללא משום חובת ביאה קעביד לה אבל תוס' כתובה קים להו ולרצון דמשום חובת ביאה הוא דכתב לה וברב כ' עלי: ומרדכי גם התוס' הפסידה כדאמרן ב"ר ד' אהם משום דהיא דבת קטנה יתומה קטנה שאינה בת בעל לא קטנה רבן: נ"ח נשים שאמרו יוצאות שלא בכתובה כגון עוברת ע"ד משה ויהודית וחברותיה כגון נדרים ומימין

קא

תנינא כולהו. דכתובה נמי תנינא דהא שמואל תני ממאנת: בל"ז ש' דבר אינה באשתו בו' מנינו למימר דאחיא לרצויה דהא היא צת ישראל לכהן לא תאלל צתרומה ואס היא צת כהן לישראל תאלל דהכי תנן צ"ב צ"ש (יעמות קו.) ר' אליעזר

אומר אין מעשה קטנה כלום צת ישראל לכהן לא תאלל צת כהן לישראל תאלל: ובהפ"ס נדרהיי. היינו משעשה לעונת נדרים דלי לכו הכי אין נדרה נדר ואפי' אם תמצא לומר מופלג הסמוך לנאש דאורייתא דליעביט לן צנדה (דף מו.) אתי שפיר הא ליכול להפ"ס אפי' דליכא הכא אלא נשואין דרצון דכל הנודרת על דעת צנלה היא נודרת דכי האי גוונא מתרץ התם אמילתא אחריתי ולדברי ר' יהושע לא מיקשי היאך מיטמא לה אם כהן הוא הואיל והנשואין לא הוו אלא מדרצון וי"ל דמיטמא לה משום מת מצוה הואיל ויורשה לא ירתי לה קריא ולא ענו היא דהכי מתרץ צהאשה רצו (יעמות דף פט:) אמילתא אחריתא: א"ל יוצאה אמת לא אי דיתנהו אידי ואידי אית לה. צהקן צנלה שלל דקין מיירי שכלה צהר הכי גבי צילונית אזי ליתנהו איפכא מיצעיה ליה למי יס לו לשלם פירות שאכל דקין אלא דקאי שלל דקין מיירי והשתא נמי אחיא שפיר הא דלמינא דליבית דפ"ס צ"ג (דף קו.) אזי אמת נשואה תמאן שמיט ואכיל לה ומה צקן יתחייב לשלם מה שלל אכל דקין והיה דומק רבי שמא היא לא תמצא עדים אכל עכשיו א"ל דפטור כדפרישית והא דתמן דממאנת אין לה פירות לא פירות שאכל קאמר דלמי' קרן גופיה אס אכלו אין לה אלא אינטרקט לנשמועין דאין לה פירות שלקטן אפילו הן מונחין צעין צציתו ואין לפרש פירות דממאנת תקנת פירות כגון פירקונה דהכי דמי אס מילאה ואח"כ נשפית פשיעטא נשפית נמי ומילאה צדודה צציה פשיעטא דצאלמנה נמי כ"י האי גוונא נשפית צצית ומת אחריתי צ"ב נערה (לעיל דף צג.) שאין יורשין חייבים לפדותה מיהו איכא לפרושי כגון שפצית ולוומה ופדתה את עממה ומילאה דכי האי גוונא מיירי דאין לה מונות דמפרש לקמן צ"ב צתרא (דף קו.) מ"ר: ל"ב גריה רבינו חננאל וקנסו רבנן יוצאות ברדייה ולדייה ברדיה. פ"י אותה קנסו נכסי מלוג שלה וזאת קנסו צנכסי לאן צרול שהן שלו צרשותו וקשיא לי מלי קנס קנסו אותו כך דין כל מגרשי נשומיה לפרוע נכסי לאן צרול וי"ל דזוכי קנס שהו צפור להרויח ואין לו: הדרן עלך אלמנה ניוזנת

הבעל אחריותם עליו שהקן הוא לאשה והבעל אולם פירות ונכסי צ"ב הם נכסי ניוזניה שכתבתי בכתובה והבעל קבל עליו אחריות והם קיימם לו שאם פחתו פחתו לו וקראו אותן צ"ב שנכסי' דומים לצאן שאדם חותבם וגוזזין כן הבעל אולם פירותיהן ואם תמות הצאן תמות אלא הנכסים שנכתבו בתוך שטר כתובה הבעל אולם פירותיהן כמו הצאן ואם תמות הצאן חייב באחריותם והיא לאשה כמו של ברול שאינו כלה. הוי בה ר"פ אחייה אילמא אסתאנתו ואיתנהו אידי ואידי אית לה פ"י שאנה מפסדת נכסיה במיאנה דלא דמיא למודת משום דיעקבה לנשואים לגמרי וזו אנה בת דעת שקינס אותה ואי דליתנהו כגון שאברו אידי ואידי נ"מ ל"ל דהא אינו חייב באחריותו צ"ב נמי אפי' דקבל עליה אחריות לא קבל עלי' אלא אדעתא למיקום קמי' ולא אדעתא שתמאן בו הלקח לא מחייב באחריותו אלא אחיילונת ה"ו אי דליתנהו אידי ואידי ל"ל דאפי' דקביל עליה אחריות ל"ל דאילו דיע דהיא אחיילונת לא הוה מקבל עלי' ואי דאיתנהו איפכא מבעי' ליה. פ"י מן דינא הוא דאידי ואידי אית לה אלא לדברך שבאת לחלוק בניהו אדרבה איפכא הוי לו חלקן נ"מ דברשות קיימו ואין לו כח ליציג בתן איהו לא נכסי צ"ב דלאו ברשותיה קיימי אלא הבעל קושטא עליו וזוכו הוא עליו ל"ל כ"י היכי דלא מפסק מיני' כתובה ה"ו לא מפסק מיני' נדרונים אבל מיהו לפי דיבריו השבו אלא שמואל דינא הכי הוא אידי ואידי אית לה. ואלא אשניה וקנסו רבנן לדידיה כרדיה ולדידיה כרדייה. פ"י נכסי צ"ב שהן

עין משפט

נח א ב ג ד ה מיי פ"ה מהל' ונידון הלכה טו ופכ"ז מהל' אימות הלכה ד ופכ"ז הלכה ט פסג עקן ג טושי"ע אפי"ן פ"י קנה ספיף :

תוספות ר"ד

תוספות ר"ד (המשך)

הבעל אחריותם עליו שהקן הוא לאשה והבעל אולם פירות ונכסי צ"ב הם נכסי ניוזניה שכתבתי בכתובה והבעל קבל עליו אחריות והם קיימם לו שאם פחתו פחתו לו וקראו אותן צ"ב שנכסי' דומים לצאן שאדם חותבם וגוזזין כן הבעל אולם פירותיהן ואם תמות הצאן תמות אלא הנכסים שנכתבו בתוך שטר כתובה הבעל אולם פירותיהן כמו הצאן ואם תמות הצאן חייב באחריותם והיא לאשה כמו של ברול שאינו כלה. הוי בה ר"פ אחייה אילמא אסתאנתו ואיתנהו אידי ואידי אית לה פ"י שאנה מפסדת נכסיה במיאנה דלא דמיא למודת משום דיעקבה לנשואים לגמרי וזו אנה בת דעת שקינס אותה ואי דליתנהו כגון שאברו אידי ואידי נ"מ ל"ל דהא אינו חייב באחריותו צ"ב נמי אפי' דקבל עליה אחריות לא קבל עלי' אלא אדעתא למיקום קמי' ולא אדעתא שתמאן בו הלקח לא מחייב באחריותו אלא אחיילונת ה"ו אי דליתנהו אידי ואידי ל"ל דאפי' דקביל עליה אחריות ל"ל דאילו דיע דהיא אחיילונת לא הוה מקבל עלי' ואי דאיתנהו איפכא מבעי' ליה. פ"י מן דינא הוא דאידי ואידי אית לה אלא לדברך שבאת לחלוק בניהו אדרבה איפכא הוי לו חלקן נ"מ דברשות קיימו ואין לו כח ליציג בתן איהו לא נכסי צ"ב דלאו ברשותיה קיימי אלא הבעל קושטא עליו וזוכו הוא עליו ל"ל כ"י היכי דלא מפסק מיני' כתובה ה"ו לא מפסק מיני' נדרונים אבל מיהו לפי דיבריו השבו אלא שמואל דינא הכי הוא אידי ואידי אית לה. ואלא אשניה וקנסו רבנן לדידיה כרדיה ולדידיה כרדייה. פ"י נכסי צ"ב שהן